

מדינת ישראל
משרד הפנים

חוזר המנהל הכללי - מס' 5/2001

כ"ד אלול תשס"א
12 ספטמבר 2001

חוזר מס' 5/2001

אל: ראשי העיריות
ראשי המועצות המקומיות
ראשי המועצות האזוריות

תוכן העניינים:

1. הארכת מועד להגשת שומה אחרת על היטל השבחה – סעי' 20 לתוספת השלישית בחוק התכנון והבניה
2. נוהל הקצאת קרקעות ומבנים ללא תמורה אן בתמורה סמלית
3. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
4. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
5. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
6. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
7. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
8. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
9. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
10. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972

11. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
12. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
13. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
14. אישור התקשרות בחוזים על פי חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים) התשל"ב – 1972
15. עדכון אגרות בניה
16. עדכון סכומים בענייני מכרזים
17. דוברות פוליטית על ידי דוברי הרשויות המקומיות
18. מתן חוות דעת לרשיונות לבתי ספר לפי חוק הפיקוח על בתי הספר תשכ"ט - 1969
19. נוהל לחיוב אישי של נושאי משרה ברשות מקומית

**(1). הארכת מועד להגשת שומה אחרת על היטל השבחה – סעי' 20
לתוספת השלישית בחוק התכנון והבניה**

1. ביום 23.5.00 ניתן בבית המשפט המחוזי בחיפה פסק דין בתיק ע"א 4364/99 . בפסק הדין נפסק כי סמכות שר הפנים להאריך מועדים לפי סעי' 20 לתוספת השלישית לחוק התכנון והבניה מוגבלת למקרים בהם הוגשה הבקשה להארכת המועד בתוך התקופה הקבועה בחוק.
2. נמצא, כי לפי פסק הדין שר הפנים אינו מוסמך להאריך את המועד להגשת שומה אחרת על שומת היטל השבחה במקרה בו הוגשה הבקשה לאחר המועד הקבוע בחוק (30 יום) . שר הפנים מוסמך להאריך את המועד רק במקרה שבו הוגשה הבקשה להארכת מועד מראש, לפני שחלפו 30 הימים האמורים בחוק.
3. פסק הדין לא שיקף את עמדת משרד הפנים, אשר נהג בעבר במדיניות מקלה להארכת מועדים במקרים מוצדקים. אולם כל עוד לא ינתן פסק דין שונה בבית משפט מוסמך משרד הפנים ינהג לפי פסק דין זה ולא יוארכו מועדים להגשת שומה אחרת אלא במקרים כאמור לעיל."

(2). נוהל הקצאת קרקעות ומבנים ללא תמורה או בתמורה סמלית

נוהל זה נועד להסדיר הקצאת קרקע או מבנה (להלן: "קרקע") בפטור ממכרז ללא תמורה (גם תמורה סמלית במשמע) מאת רשויות מקומיות לגופים הפועלים בתוך תחום הרשות בנושאי חינוך, תרבות, דת, בריאות, רווחה, ספורט וכיו"ב, כדי לסייע לפעולותיהם לטובת הציבור (להלן - הקצאת קרקע).

נוהל זה מכוון לקדם, בתחום הקצאת קרקע, מנהל תקין, שמירת עקרון השוויון, חסכון, יעילות ושקיפות ולמנוע פגיעה בטוהר המידות.

קיום נוהל זה אינו פוטר מחובת אישור על פי כל דין. בין השאר מדובר באישורים כגון אישור שר הפנים לפי סעי' 188 לפקודת העיריות [נוסח חדש].

אחד הנושאים החשובים בתהליך הינו נושא השקיפות של ההליך לשם הבטחתו ולשם שמירת שוויון הזדמנויות בין הצרכים השונים ובין הגופים המבקשים לקבל קרקע, תפעל הרשות לפי ההנחיות כדלהלן:

1. הגדרות

רשות מקומית - עיריה, מועצה מקומית או מועצה אזורית.

גוף - תאגיד רשום הפועל שלא למטרת רווח.

עיתונות -

- א. עיתון ארצי נפוץ - כהגדרתו בסעיף 1א(ב) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965 (להלן - עיתון ארצי נפוץ); או:
- ב. במקום שבו מופיע עיתון מקומי לפחות אחת לשבוע - פרסום נוסף בעיתון המקומי.
- ג. יישוב בו האוכלוסייה הדוברת ערבית מהווה לפחות עשרה אחוזים מכלל האוכלוסייה, פרסום אחד בעיתון המתפרסם בשפה הערבית, אחד בעיתון ארצי נפוץ בעברית ואחד בעיתון מקומי כאמור; או:
ביישוב שבו קיים שיעור ניכר של ציבור שאינו קורא אף לא אחד משלושת העיתונים הנפוצים כמשמעותם בסעיף קטן (ב), יהיה פרסום אחד בעיתון מקומי מתוך רשימה שיקבע ראש המועצה המתאימה לציבור באותו יישוב, אחד בעיתון ארצי נפוץ כאמור בסעיף קטן (א) ואחד בעיתון מקומי כאמור בסעיף קטן (ב).

2. פרוגרמה

אחת לתקופה שתקבע הרשות המקומית, אך לא יאוחר מתום שנה למועד פרסום נוהל זה בחוזר מנכ"ל, תכין הרשות המקומית פרוגרמה לשטחי ציבור. במסגרת הפרוגרמה יקבעו ייעודים לשימוש בקרקעות המצויים בתחום הרשות המקומית.

החל מתום שנה כאמור, לא תוקצה על-ידי הרשות המקומית קרקע, אלא אם היא כלולה במסגרת פרוגרמה כאמור.

3. ועדת הקצאות

בקשות להקצאת קרקע מאת רשות מקומית יידונו בוועדה מיוחדת באותה רשות (להלן - ועדת הקצאות).

את ועדת ההקצאות תמנה מועצת הרשות המקומית והיא תמנה חמישה חברים: גזבר הרשות או נציגו, היועץ המשפטי לרשות או נציגו וכן 3 חברים מבין חברי המועצה.

חברי ועדת ההקצאות יהיו אנשים שאינם במצב של ניגוד עניינים ואין להם עניין אישי במישרין או בעקיפין בהחלטות ועדת ההקצאות. הוראות הכללים למניעת ניגודי עניינים של נבחרי הציבור ברשויות המקומיות יחולו על חברי הוועדה. החלטה שנתקבלה בוועדת ההקצאות כאשר אחד מחבריה נוגע בדבר בטלה ומבוטלת ואין לפעול על פיה.

כל ישיבה של ועדת ההקצאות חייבת בהשתתפות היועץ המשפטי של הרשות או נציגו (להלן - היועץ המשפטי). השתתפותו בישיבה של היועץ המשפטי תהווה תנאי לקיומה. כמו כן, חוות דעתו של היועץ המשפטי בנוגע לענין משפטי, תחייב את ועדת ההקצאות.

בפני ועדת ההקצאות יהיה מונח ספר ההקצאות (כאמור בסעיף 10) שרישומיו עודכנו עד 30 ימים לפני מועד הדיון כאמור בסעיף 7א.

במקרה בו באותו אזור ישנה קרקע (בכל שטח שהוא) שהוקצתה לגוף (או לגוף אחר) למטרה דומה, אך פיתוחה לא הושלם בניגוד להתחייבות הגוף, יוגש דיווח \ חוות דעת של היועץ המשפטי על האמצעים שנקטו להשבת הקרקע לרשות המקומית. הדיווח \ חוות הדעת יוגש לוועדה לפני מועד הדיון כאמור בסעיף 7א.

ועדת ההקצאות תדון בבקשות לפי ההליך המפורט להלן ועל פי התבחינים שיקבעו ואשר יפורסמו לציבור, כמפורט להלן.

4. קריטריונים להקצאת קרקעות

ועדת ההקצאות, לאחר התייעצות עם הגורמים המקצועיים ברשות במקומית הנוגעים בדבר, תגבש הצעת תבחינים להקצאת קרקעות בתחום הרשות המקומית. התבחינים יהיו שוויוניים וענייניים בהתחשב בכל חלקי האוכלוסיה בתחום הרשות המקומית. התבחינים יכללו הוראות בדבר סוג השימושים להם תוקצה הקרקע, הוראות בדבר היחס שבין הקרקע לבין צרכי כלל התושבים, וצרכי התושבים המתגוררים בסמיכות לקרקע, הוראות בדבר צרכיה המיוחדים של אותה רשות וכיו"ב.

בכל מקרה, התבחינים לא יסתרו הוראות נוהל זה.

תוך 10 ימים מאישור התבחינים על ידי מועצת הרשות המקומית, תפרסם הרשות בעיתונות הודעה בדבר קיום התבחינים והאפשרות לעיין בהם במשרדי הרשות המקומית.

5. התבחינים יכללו, בין השאר, את העקרונות הבאים:

מאחר שקרקע הנה משאב מוגבל ומתכלה ומאחר שצורכי הציבור גדלים עם הזמן וראוי לשמור על עתודות קרקע לצרכים עתידיים, יש לנהוג משנה זהירות והקפדה יתרה בהקצאת קרקע ציבורית.

א. הקצאת קרקע תעשה לפי סדרי עדיפויות שתקבע מועצת הרשות. צרכים אלו יוגבלו בתנאי סף מינימליים ופרמטרים אשר יבטיחו ניצול מיטבי של

- הקרקע עבור הצורך הציבורי אשר נקבע (כגון: מספר מינימלי של משתמשים בקרקע זו לצורך שנקבע).
- ב. ככלל, כאשר מוגשות בקשות מקבילות לשימוש בקרקע למטרה דומה, תוקצה הקרקע לבקשת גוף באופן שניצולה יהיה על-ידו מירבי בהשוואה לבקשות אחרות שיבחנו (למשל: אם במסגרת פעילות מסוימת ייעשה שימוש בקרקע לזמן קצר במהלך היום או שישתתפו בה מספר מסויים של אנשים ואילו בפעילות דומה מקבילה של גוף אחר ייעשה בקרקע שימוש במשך זמן ארוך יותר או שישתתפו בפעילות יותר אנשים בהשוואה לגוף הראשון, תוקצה הקרקע לגוף הפעיל יותר).
- ג. לא תוקצה קרקע לשימוש שאינו עולה בקנה אחד עם ייעוד הקרקע כפי שנקבע בתכנית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965.
- ד. לא תאושר בקשה שאינה עולה בקנה אחד עם הפרוגרמה. אולם רשאית ועדת ההקצאות להמליץ, מנימוקים שיפורטו על ידה, על שינוי הפרוגרמה. שונתה הפרוגרמה, ניתן יהיה לשוב ולדון בבקשה שהוגשה, ללא צורך בהגשתה שנית (זולת הגשת מסמכים מעודכנים).
- ה. תקופת ההקצאה לא תעלה על 25 שנה + אפשרות הארכה בתקופות נוספות שלא יעלו על 10 שנים כל אחת.
- ו. הגוף המקבל את הקרקע יחויב בפיתוחה בהתאם לתנאי ההקצאה וכפוף לכל דין - תוך 3 שנים. אם בתום 3 שנים טרם הושלם פיתוח הקרקע כאמור, תחזור הקרקע לידי הרשות המקומית. במקרים חריגים, בהם יוכח על ידי הגוף כי עשה מצדו את המירב לפתח את הקרקע אך טרם השלים את פיתוחה כאמור מטעמים מיוחדים שירשמו, רשאית הרשות, לבקשת הגוף, לאפשר המשך השימוש בקרקע לתקופה מוגבלת של עד שנתיים נוספות. על הגוף המשתמש להתחייב להשלים את הפיתוח עד תום התקופה כאמור. על הגוף להגיש בקשת הארכה כאמור, לכל המאוחר שלושה חודשים לפני תום 3 שנים שנקצבו לפיתוח הקרקע. לא עמד הגוף בהתחייבותו, תחזור הקרקע מיידי לרשות המקומית. הערה על-כך תירשם בספר ההקצאות. הוגשה על-ידי הגוף בקשה להקצאת קרקע אחרת במהלך 5 השנים שלאחר תום המועד להשלמת פיתוח הקרקע כאמור, תיתן ועדת ההקצאות את דעתה לאי-קיום ההתחייבות כאמור. החליטה ועדת ההקצאות להמליץ על היענות לבקשה, תנמק בכתב את המלצתה, בהתייחס, בין השאר, לאמור לעיל.
- ז. לא תיעשה בקרקע פעילות שונה מהפעילות עבורה הוקצתה לגוף. כמו כן, לא תעשה בקרקע פעילות עסקית ומסחרית למטרות רווח.
- ח. לגוף המקבל לא תהיה סמכות להעביר הקרקע או לשעבדה לאחר.
- ט. לא יעשה שימוש בקרקע לפעילות פוליטית או מפלגתית.
- י. עם פירוק הגוף המקבל או הפסקת פעילותו, תחזור הקרקע מיידי - כולל החזקה עליה - אל הרשות המקומית.

יא. כפוף לכל דין, עם ביטול ההסכם בין הרשות לגוף המקבל, כמפורט להלן, תחזור הקרקע - כולל החזקה עליה - מיידית, אל הרשות המקומית.

6. פרטי בקשה להקצאה:

גוף המבקש כי תוקצה לו קרקע יגיש לרשות בקשה בכתב על גבי טופס שיקבע לענין זה. טופס הבקשה יכלול את הפרטים הבאים:

- א. שם הגוף.
- ב. צורת ההתאגדות (כגון: עמותה).
- ג. כתובת המשרד הראשי של הגוף והמקומות בהם הוא מקיים את פעולותיו בתחום הרשות.
- ד. שמות וכתובות חברי ההנהלה של הגוף, של הגזבר, של רו"ח (אם לגוף רו"ח המועסק על-ידו ובכלל זה על-פי סעיף 19(ג) לחוק העמותות, התש"ס-1980) ושל מורשי החתימה של הגוף.
- ה. פירוט פעילות הגוף ככלל, ופירוט הפעילות והשימוש המתוכננים בקרקע המבוקשת.
 - ו. תכניות לפיתוח הקרקע.
 - ז. פירוט מקורות כספיים מוכחים (להנחת דעת הרשות) לפיתוח הקרקע.
 - ח. פירוט הסיוע הציבורי (למשל: ממשלה, רשויות מקומיות, מפעל הפיס, קרן העזבונו, הסוכנות היהודית) שהוענק לגוף בשנה הקודמת (תמיכה כספית, כוח אדם, הנחות ממסים, סיוע שווה – כסף וכיוצ"ב). בכל מקרה, יש לפרט (מיקום, שטח, ייעוד, שימוש נוכחי) האם בעבר הוקצתה קרקע לגוף על-ידי גורם ציבורי.

לטופס הבקשה יצורפו המסמכים הבאים:

- א. תעודה על רישום הגוף או אישור מאת עורך הדין של הגוף על המעמד המשפטי של הגוף (אם אין תעודה רשמית).
- ב. מסמכי היסוד המעודכנים של הגוף.
- ג. אישור על ניהול תקין שיומצא ע"י הרשם המתאים הצריך לעניין.
- ד. אם הבקשה מוגשת מ-1.1 עד 30.6 - הדו"ח הכספי המבוקר של הגוף לשנה שקדמה לשנה הקודמת, ומאזן בוחן לתקופה המתחילה ביום שלאחר תום תקופת הדו"ח הכספי המבוקר הנזכר ומסתיימת במועד של עד 60 יום לפני הגשת הבקשה.
- אם הבקשה מוגשת בין 1.7 ל-30.9 - דו"ח כספי מבוקר לשנה שקדמה לשנה הקודמת, דו"ח כספי מסוקר לשנה הקודמת ומאזן בוחן לתקופה המתחילה ביום שלאחר תום תקופת הדו"ח הכספי המסוקר הנזכר ומסתיימת במועד של עד 60 יום לפני הגשת הבקשה.

אם הבקשה מוגשת ב- 1.10 או לאחר-מכן - דו"ח כספי מבוקר של הגוף לשנה הקודמת, ומאזן בוחן לתקופה המתחילה ביום שלאחר תום תקופת הדו"ח הכספי המבוקר הנזכר ומסתיימת במועד של עד 60 יום לפני הגשת הבקשה.

בכל מקרה, יכלול הדו"ח הכספי פרטים על נכסי הגוף כולל השקעות, פקדונות, חשבונות בבנקים ויתרותיהם.

במקרה בו מדובר בגוף אשר טרם החל בפעילות (ועקב כך אין לגוף דו"ח כספי מתקופה שקדמה לבקשה) רשאית הרשות לפוטרו מהגשת דו"ח כספי כאמור.

ה. תקציב מאושר או הצעת תקציב של הגוף לשנת הכספים בה מוגשת הבקשה (כולל פירוט מלא של ההכנסות, השתתפות משרדי הממשלה או גופים ציבוריים אחרים, מספר העובדים וההוצאה הכוללת לשכר עבודה).

ו. אישור מעמד הגוף במשרדי מס ערך מוסף.

ז. אישור שנתי מרשויות מס הכנסה.

ח. הוכחת הצורך בהקצאת הקרקע - במקרים הרלבנטיים (בין השאר, על-ידי חוות דעת הגוף הממשלתי המוסמך במקרים שפעילות מוסד-הציבור בקרקע טעונה רשיון או שהיא עשויה להיות ממומנת או נתמכת, במישרין או בעקיפין, על-ידי הממשלה. למשל: חוות דעת והמלצת היחידה המתאימה במשרד החינוך בדבר הצורך בהקמת בית-ספר באזור, אישור היחידה המתאימה במשרד לענייני דתות בדבר הצורך בהקמת מקווה באזור, אישור היחידה המתאימה במשרד הבריאות בדבר הצורך בהקמת תחנת טיפת חלב באזור).

7. הליך הקצאת קרקע

הקצאת קרקע תהיה לפי יוזמת הרשות המקומית ויכול שתהיה גם לפי פניית גוף. על הליך ההקצאה יחולו ההוראות כמפורט להלן:

א. במקרה של פניה להקצאת קרקע, תעיין ועדת ההקצאות בספר ההקצאות כאמור בסעיף 10 להלן, תקבל במידת הצורך חוות-דעת מהיועץ המשפטי כאמור בסעיף 3, ותקבע האם ניתן, בנסיבות המקרה, לשקול את הקצאת הקרקע המבוקשת באופן המתואר להלן.

ב. הרשות המקומית תפרסם הודעה בעיתונות בדבר האפשרות להקצאת קרקע. אם הוגשה פניה בעניין – תצויין עובדה זו בהודעה. בהודעה יפורט מיקומה המדויק של הקרקע והשימוש המתוכנן בה על-פי הפרוגרמה. הציבור יוזמן להגיש בקשות להקצאת הקרקע לאותו שימוש או למטרות אחרות – הכל בכפוף לקבוע בפרוגרמה - תוך 90 ימים ממועד הפרסום. ועדת ההקצאות תוודא, כי ההודעה בדבר הקצאת הקרקע המבוקשת הגיעה לידיעתם של התושבים השכנים שבסמוך לקרקע.

בעלות הפרסום בעיתונות - שיעשה על ידי הרשות המקומית – תישא הרשות המקומית, ואם הועברה אליה פניה להקצאה - ישא בה הגוף הפונה.

ג. הועדה תבחן במסגרת סינון ראשוני אם מולאו הבקשות על מכלול הפרטים המצוינים בסעיף 5, ותכין רשימת בקשות שפרטיהן מולאו כנדרש.

ד. רשימת הבקשות כאמור בסעיף קטן (ג), תפורסם בעיתונות כדי לאפשר לציבור להגיש התנגדויות תוך 90 ימים מיום פרסום ההודעה כאמור. בהודעה המתפרסמת יפורט מיקומה המדויק של הקרקע, שמות הגופים הכלולים ברשימת הבקשות, ומטרת השימוש בקרקע של כל אחד מהגופים. בעלות הפרסום - שיעשה על ידי הרשות המקומית - יישאו הגופים המצוינים ברשימת הבקשות בחלקים שווים.

היה ולא הוגשו התנגדויות יועברו הבקשות לדיון בוועדת ההקצאות כמפורט להלן. היה והוגשו התנגדויות, ועדת ההקצאות תזמן את כל המתנגדים להשמיע את טענותיהם.

ועדת ההקצאות תיוועץ עם מהנדס הועדה המקומית לתכנון ובניה וכן עם הגורמים המקצועיים הרלבנטיים באשר לחיוניות ולתועלת שבהקצאת הקרקע לצורך המבוקש, זאת במסגרת הקריטריונים והכללים אשר אושרו ופורסמו על-ידי הרשות. לשם כך יועברו לגורמים המקצועיים הן הבקשות והן ההתנגדויות שהוגשו לבקשות. במידת הצורך, תיערך התייעצות מקבילה גם עם הגורם המתאים בשלטון המרכזי (משרד הדתות, משרד החינוך וכו').

התייחסות הגורמים המקצועיים תוגש לוועדת ההקצאות.

נתקבלה חוות דעת מקצועית שלילית לעניין פניה להקצאת הקרקע, יובא העניין להכרעת ועדת ההקצאות. הועדה תדחה את הבקשה, אלא-אם-כן מצאה לנכון מנימוקים מיוחדים להמליץ אחרת למועצת הרשות.

ה. עם העברת המלצות הגופים המייעצים תדון ועדת ההקצאות בבקשות ובהתנגדויות שהוגשו ובמסגרת הקריטריונים תגבש רשימה מומלצת ומנומקת, בה ידורגו הבקשות לפי סדר עדיפות להקצאת הקרקע. המלצת ועדת ההקצאות תועבר למועצת הרשות המקומית תוך זמן סביר מקבלת ההתנגדויות וחוות הדעת המקצועית.

הועדה רשאית להמליץ כי אין מקום להקצאת הקרקע בשלב זה לגוף כלשהו.

ו. מועצת הרשות המקומית, לאחר שקיבלה לעיונה את מכלול החומר שהונח בפני ועדת ההקצאות, תדון בהמלצת ועדת ההקצאות. הודעה על החלטת הרשות המקומית תועבר לגוף שהוחלט להקצות לו את הקרקע (תוך הבהרה כי ההחלטה אינה סופית וכפופה להתנגדויות) וכן לפונים האחרים באותו עניין. מבקשי הבקשות השונות יהיו רשאים תוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה לעיין בהחלטה הסופית ובנימוקיה, למעט בחלקים של ההחלטה או הבקשה אשר העיון בהם עלול לדעת מועצת הרשות המקומית לחשוף סוד מסחרי או סוד מקצועי.

החלטת המועצה לעיל אינה מהווה החלטה לפי סעיף 188 לפקודת העיריות (וסעיף 190א' לצו המועצות המקומיות בהתאמה). הרשות המקומית תבהיר זאת לגוף מקבל ההקצאה בהודעתה אליו על החלטתה.

8. עריכת הסכם בין הרשות המקומית לבין הגוף המקבל:

לאחר שנבחר הגוף לו תוקצה הקרקע, ולאחר שהודעה על כך הועברה לו ופורסמה על כך הודעה לציבור כאמור לעיל, יגובש חוזה בין הגוף לבין הרשות המקומית. החוזה יכלול גם את ההתחייבויות שלהלן אשר יהוו תנאים יסודיים להסכם:

א. ההקצאה תשמש אך ורק למטרה לשמה נתנה.

ב. הגוף יעמוד בתנאים המיוחדים ובתבחינים הכלליים שקבעה הרשות המקומית בקשר להקצאה.

ג. הגוף יעביר לרשות המקומית תכניות מפורטות לפיתוח הקרקע, חתומות בידי מהנדס, תוך 6 חדשים מיום חתימת החוזה.

ד. הגוף יתחייב להשלים את פיתוח הקרקע תוך 3 שנים מיום חתימת החוזה, ויתחיל את הפעילות בה. אם לא יעמוד הגוף בתנאי זה ולא יינתן לו פרק זמן נוסף למילוי התחייבותו, כאמור בסעיף 5' לעיל, יבוטל החוזה והקרקע תוחזר מיידית לחזקת הרשות המקומית. מקובל על הגוף כי במקרה כזה, לא יושבו לו הוצאותיו בגין פיתוח הקרקע – שלא הושלם.

ה. הגוף ימציא לרשות המקומית מדי שנת כספים דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בקרקע במועדים ובמתכונת שתקבע הרשות המקומית.

ו. הגוף יאפשר למבקרים ולמפקחים מטעם הרשות המקומית לבקר בקרקע ובבנוי עליה, במשרדיו ומתקניו ולעיין בספרי החשבונות שלו.

ז. הגוף יבטח את הקרקע בביטוח חבויות, כאשר הרשות המקומית מהווה מבוטח משותף וקיים סעיף של אחריות צולבת.

ח. הגוף יתחייב כי כל פעילות שתתקיים על הקרקע המוקצית תהיה רק בהתאם לחוקים, לתקנות, להוראות ולדין המסדירים אותה.

ט. הגוף יתחייב כי במקרה של פירוקו או של הפסקת פעילותו תוחזר החזקה בקרקע, באופן מיידית, לרשות המקומית וכן כל זכות הנובעת מכך.

י. אי עמידה בתנאים ובהתחייבויות לעיל תביא לביטול ההסכם והשבת הקרקע מיידית לחזקת הרשות המקומית.

יא. חוזה זה טעון אישור מועצת הרשות המקומית לפי סעיף 188 לפקודת העיריות (סעיף 190א לצו המועצות המקומיות(א), התשי"א-1950- בהתאמה), ואישור שר הפנים, הכל בכפוף להוראות הדין.

אישור מועצת הרשות המקומית לחוזה כאמור בסעיף יא' יהיה ברוב מוחלט של חבריה, לאחר שניתנה הודעה כדין לכל חברי המועצה שאישור החוזה יידון באותה ישיבה.

ההסכם יוגש לאישור מועצת הרשות המקומית ברוב חבריה, לאחר שקיבלו חוות דעת משפטית מפורטת בכתב לחוזה ובה, בין השאר, אישור על קיום הליך ההקצאה לפי נוהל זה. ללא חוות דעת היועץ המשפטי כאמור, אין להביא את ההסכם להצבעה במועצת הרשות.

לאחר אישור מועצת הרשות, יועבר ההסכם לאישור שר הפנים כאמור לעיל.

9. פיקוח על השימוש בקרקע:

הרשות המקומית תקיים פיקוח על מילוי התנאים להקצאת הקרקע ועל השימוש בה. בין השאר, יכלול הפיקוח ביקור בקרקע לפחות אחת לשנה. על הביקור ייערך דו"ח על טופס שייקבע לעניין זה.

10. ריכוז מידע על הקצאת קרקעות ברשות המקומית – ספר ההקצאות

רשות מקומית תקיים רישום מרוכז של כל הקצאות הקרקע שאושרו בתחומה (להלן - ספר ההקצאות). בין היתר, יכלול הרישום פירוט מתי הוחלט על הקצאת הקרקע, אם הוגשה בקשה להארכת הזמן לפיתוח הקרקע, ואם הוחלט בבקשה זו.

בספר ההקצאות, ירוכז מידע גם על הקצאות קרקע שאושרו טרם פרסום נוהל זה.

ספר ההקצאות יהיה פתוח לעיון הציבור.

**(3). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' מד/2000/23 לאספקת מרכבי דחס למשאית לפינוי אשפה שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לסוף ספטמבר 2002.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

י"ג באב התשס"א (2 ביולי 2001)

- 1. התשל"ב, עמוד 155.
2. י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(4). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' דצ/2000/4 לאספקת רכבי דחס צרים שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לסוף ספטמבר 2002.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

י"ג באב התשס"א (2 ביולי 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(5). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' חת'19\2001 אספקת והתקנת ציוד חומרה, תשתיות, תוכנות ומדפסות, שפורסם מטעם " החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ " במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

כ"ד באב התשס"א (13 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(6). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' מ\2001\20 לאספקת והתקנת מזגנים מפוצלים ומערכות מיני מרכזיות במוסדות חינוך ובמבני ציבור, שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

כ"ד באב התשס"א (13 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(7). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' מב\29\2001 מרכיבי בטחון, שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

כ"ד באב התשס"א (13 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(8). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' גנ\31\2001 למתן שירותי הקמה ואחזקת גנים, שפורסם מטעם " החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ " במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

כ"ד באב התשס"א (13 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(9). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' מיל\2001\15 לתכנון, אספקה והצבה של מבנים יבילים, שפורסם מטעם" החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ " במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

ג' באלול התשס"א (22 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(10). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים),
התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר
בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' תל17\1999 לביטוח תאונות אישיות
לתלמידים, שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי סוכנות
לביטוח (1992) בע"מ " במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי
שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף עד 31.12.01

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

ג' באלול התשס"א (22 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(11). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' פג\2001\30 למתן שירותי איסוף ופינוי ערמות גזם ופסולת גושית באמצעות רכב מנוף, שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

ג' באלול התשס"א (22 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(12). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהוצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' בס 33/1999 לביטוח ספורטאים על פי חוק הספורט, שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי סוכנות לביטוח (1992) בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז ללא שינוי בתעריפים, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

ז' באלול התשס"א (26 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(13). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' מ/2001\25 בניית מקוואות, שפורסם מטעם "החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ" במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

ד' באלול התשס"א (23 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153.

**(14). אישור התקשרות בחוזים על - פי
חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים)
התשל"ב - 1972**

בתוקף הסמכות לפי סעיף 9 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), התשל"ב - 1972¹, שהואצלה לי², הריני מאשר כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם החברות הזוכות במכרז פומבי מס' תמ18\2001 לשירותי תחזוקה וקריאות שירות למערכות מזגנים, שפורסם מטעם " החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ " במחירים ובתנאים ע"פ תוצאות אותו מכרז, זאת בתנאי שהחוזה שייחתם הוא במסגרת התקציב המאושר של אותה רשות מקומית.

אישור זה בתוקף לשנה מיום חתימתו.

(-)

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי

ד' באלול התשס"א (23 באוגוסט 2001)

1 התשל"ב, עמוד 155.
2 י"פ התשל"ד, עמוד 2153

עדכון בתחולה מ 01/09/2001
 על בסיס עלית המדד מ-
 2000 / 6 עד 2001 / 7 (0.3949%)

15. תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות) תש"ל - 1970

אגרות

19. בעד מתן היתר ישולמו האגרות שנקבעו בתוספת השלישית.

הצמדה למדד

- 19א. (א) בתקנה זו "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ב) סכומי אגרות הבניה המפורטים בתוספת השלישית יותאמו ב- 1 בכל חודש (להלן - יום ההעלאה), לפי שיעור העליה במדד, מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה הקודם, עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום ההעלאה.
- (ג) סכום מותאם כאמור בתקנת המשנה (ב) יעוגל כלפי מעלה לשקל השלם הקרוב.

סימן ג' נוהלי תשלום האגרה :

אגרות

- 1.10.0 א. בעד כל אחת מהעבודות הטעונות היתר והמפורטות בלוח 1 ובלוח 2 לסימן ד' תשולם אגרה בשיעור הנקוב לאותה עבודה.
- ב. חישוב האגרה ייערך על בסיס תוכניות בניה המצורפות להיתר ובהתאם לשיטות החישוב של שטחי הבניה המפורטות בסימן ב'.
- 1.11.0 א. נקבע שיעור האגרה לפי יחידת חישוב של מידה או כמות, תחושב האגרה בהתאם להיקף העבודה, ובלבד שלא תפחת מ- 93.32 ש"ח.
- ב. על אף האמור בסעיף קטן (א) התשלום בעד עבודה שנקבעה לה אגרה כיחידה שלמה יהיה הסכום הנקוב לצד אותה עבודה בלוח 1 או לוח 2.
- 1.15.0 בעד שינוי בתוכניות בניה המצורפות להיתר, הטעון דיון חוזר בוועדה המקומית, תשולם אגרה של 93.32 ש"ח או האגרה שנקבעה לגבי העבודה הנוספת הכרוכה בשינוי האמור והמפורטת בלוח 1 או לוח 2 הכל לפי הסכום הגדול.

החזרת מחצית האגרה

- 1.18.0 א. בעל היתר שלא החל בעבודה, החזיר את ההיתר לוועדה המקומית תוך שישה חודשים מיום הוצאתו, וצירף בקשה לבטלו - זכאי להחזרת מחצית האגרה.
- ב. נתמלאו התנאים המפורטים בסעיף קטן (א) תוחזר מחצית האגרה לבעל ההיתר לא יאוחר משלושה חודשים מתאריך החזרת ההיתר.
- 1.19.0 א. בעד חידוש היתר ישלם בעל ההיתר 10% מסכום האגרה שנקבעה לגבי היתר מקורי, ובלבד שהתשלום לא יפחת מ- 93.32 ש"ח.
- ב. בעד חידוש היתר בנסיבות האמורות בתקנה 20 (ו) ישלם בעל ההיתר 50% מסכום האגרה שנקבעה לגבי היתר מקורי.
- ג. הוחל בעבודה שלגביה ניתן היתר אך היא לא הושלמה תוך תקופת תקפו, פטור בעל ההיתר מכל תשלום בעד חידוש ההיתר.

פטור מאגרה

1.20.0 יושב ראש ועדה מקומית רשאי לפי החלטת ועדה מקומית ועל פי אישור לשכת הסעד המקומית, ובאין מקומית, על פי אישר לשכת הסעד המחוזית, לפטור מבקש מתשלום אגרה, כולה או מקצתה, אם מצבו החומרי מצדיק זאת.

פטור לרשויות מקומיות

1.21.0 רשות מקומית ואיגוד ערים פטורים מתשלום אגרה בעד היתר לגבי -

1. בניינים ציבוריים שבנייתם מבוצעת על ידיהם;
2. עבודות לצרכי עצמם.

פטור חלקי למדינה

1.22.0 המדינה פטורה מתשלום מחצית האגרה בעד היתר לגבי בניה המבוצעת בידיה, מטעמה או ביוזמתה והמיועדת למטרות אלה:

1. שיכוני עולים ומפונים;
2. בנייני מסחר, מלאכה ותעשייה לצרכי עולים ומפונים;
3. שיכוני זוגות צעירים;

בפריט זה "שיכון זוגות צעירים" - שיכון המיועד לזוגות צעירים על פי אישור הרשות המקומית הנוגעת בדבר או על פי אישור משרד השיכון.

פטור חלקי לבנין להשכרה

1.23.0 א. המבקש היתר לבנין להשכרה, כמשמעותו בחוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 5), תשכ"ח - 1968, פטור מתשלום מחצית האגרה.

ב. אם בית כאמור בפסקה (א) או חלק ממנו יימכר, תשולם מחצית האגרה שהיה פטור ממנה על ידי המוכר.

שיעור האגרה בש"ח

<u>לוח 1. בניינים חדשים</u>			
<u>טור ג'</u>	<u>טור ב'</u>	<u>טור א'</u>	
			1.34.0 בניינים ציבוריים המשמשים כמוסדות דת, צדקה, חינוך, תרבות או בריאות, בתי מרחצאות ציבוריים, ובתי מחסה, שאינם מיועדים להפקת רווחים, לכל מ"ר
1.23	1.83	2.22	1.35.0 בניינים המיועדים לפולחן דתי
אגרה	מתשלום	פטורים	1.36.0 בניינים חקלאיים המשמשים כרפתות, אורוות, לולים, מחסנים ובתי מלאכה למטרות חקלאיות, מדידת נפח, לכל מ"ק
0.35	0.55	1.03	1.37.0 חממה: השטח לפי מידות חוץ, לכל מ"ר
0.16	0.16	0.16	1.38.0 דירה ששטחה -
4.54	6.76	8.70	(1) עד 45 מ"ר, לכל מ"ר
6.76	10.26	13.50	(2) למעלה מ- 45 מ"ר עד 65 מ"ר, לכל מ"ר
8.70	13.50	18.14	(3) למעלה מ- 65 מ"ר עד 90 מ"ר, לכל מ"ר
11.39	16.98	22.64	(4) למעלה מ- 90 מ"ר עד 100 מ"ר, לכל מ"ר
28.37	30.94	33.95	(5) למעלה מ- 100 מ"ר, לכל מ"ר
			1.39.0 חדר או אולם או מטבח או חדרי שירות, כתוספת לבנין קיים, לכל מ"ר
14.89	20.33	27.12	1.40.0 חדר מדרגות לבנין מגורים ולבנין כאמור בסעיפים
3.36	4.54	13.58	1.41.0 בנין עזר או בנין או חלק ממנו, הנמצאים בשטח למטרות שירות הנלוות למטרות המגורים למטרות המפורטות בסעיפים 1.42.0 (ב), 1.43.0, לכל מ"ר
3.36	4.54	6.76	(ב), 1.43.0, לכל מ"ר

			1.42.0	(א) בנייני תעשייה, מלאכה, החסנה, אריזה, לרבות מגדלי אוורור, קרור וארובות, מוסכים אלה הבנויים על מגרש שעליו תחנת דלק, לכל מ"ק	2.22	1.83	1.23
				(ב) בנין על מגרש שעליו תחנת דלק, לכל מ"ר	40.70	25.39	11.39
				(ג) מגרש שעליו תחנת דלק מסחרית, לרבות עמודים ועליהם פטריית צל מבטון מזויין או מחומר אחר, או צורה אחרת, וכן משאבות דלק, מים ואויר על יסודותיהם, למעט בניינים אחרים הבנויים על אותו המגרש ומיכלי דלק תת קרקעיים, לכל מ"ר	2.22	1.83	1.23
				(ד) מגרש שעליו תחנת דלק לשירות עצמי של הבעלים, לרבות עמודים ומשאבות ולמעט בניינים ומכלי דלק תת קרקעיים, הכל כאמור בסעיף קטן (ג), לכל מ"ר	1.23	1.03	0.23
				(ה) מיכלי דלק, לכל מ"ק	8.70	6.76	4.54
				(ו) מיכלי דלק בחברות נפט ומפעלי תעשייה - (1) לכל מיכל עד 1,000 מ"ק, לכל מ"ק	2.05	1.83	1.33
				(2) לכל מיכל מעל 1,000 מ"ק, לכל מ"ק	1.23	1.03	0.55
			1.43.0	בית עסק, בית קפה, בית מלון, בית מרגוע, בית הבראה, פנסיון, מסעדה או משרד, לכל מ"ר	45.13	34.01	22.64
			1.44.0	תיאטרון, אולם קונצרטים ובנין ציבורי המיועד להפקת רווחים, לכל מקום ישיבה באולם וביצוע בעד שטח נוסף בבנין - לפי הייעוד	22.64	16.98	11.39
			1.45.0	בית קולנוע, לכל מקום ישיבה, באולם וביצוע בעד שטח נוסף בבנין - לפי הייעוד	58.71	34.01	22.64
			1.46.0	מגדל מים, בור מים, בריכת מים, מדידת הנפח לפי סעיף 1.00.8 לכל מ"ק	2.22	1.83	1.23

			1.46.1	בבריכה סולארית בים המלח, לכל מ"ק נפח שנמדד לפי האמור בפריט 1.00.8 תשולם מחצית האגרה שהיתה משתלמת אילו פריט 1.46.0 היה חל על הבריכה.
			1.47.0	בריכת שחיה המיועדת להפקת רווחים, והבנינים המשמשים אותה לרבות, אלה המיועדים להחסנת המכונות הדרושות להחלפת מים ולניקוי הבריכה: מדידת הנפח לפי סעיף 1.00.8, לכל מ"ק
3.36	5.27	6.76	1.48.0	בריכת שחיה ובנינים כאמור בסעיף 1.47.0 שאינם מיועדים להפקת רווחים, לכל מ"ק
1.51	2.22	2.63	1.49.0	איצטדיון או בית קולנוע ללא גג, ובתי עינוג אחרים במיתקנים פתוחים ללא גג, המיועדים להפקת רווחים, לכל 50 מקומות ישיבה או חלק מהם
135.59	203.10	271.09	1.50.0	בעד שטח נוסף בבנין או במיתקן - לפי הייעוד מגרשי ספורט ומשחקים שאינם מיועדים להפקת רווחים
	מתשלום	פטורים		אגרה
<u>לוח 2. עבודות אחרות המתבצעות בנפרד</u>				
			1.60.1	הקמת קירות פנימיים בבנין קיים, לכל מ"ר של הקיר
1.33	7.10	2.63	1.61.0	פתיחת פתח בקיר קיים, הרחבתו או סתימתו, לכל פתח
13.35	20.33	26.70	1.62.0	על עבודה נפרדת בקיר חוצץ או בקיר חיצון, ברצפה, בתקרה, בגג או ביסוד של בנין קיים, למעט עבודה כאמור בסעיף 1.61.0, לכל עבודה
26.70	40.97	54.42		

			1.63.0	יציקת תקרה על קירות קיימים, וכן בניית גג משופע על קירות קיימים או על בנין קיים; המדידה תעשה לפי ההשלכה האפקית ולכל אחת מהעבודות המפורטות בסעיף זה בנפרד, לכל מ"ר
9.12	11.39	13.78	1.64.0	התקנת חלון או מרפסת או כבש בולטים, לכל מ"ר הבולט מחוץ לקו הבנין הקיים
13.39	15.58	18.28	1.65.0	התקנת חלון או מרפסת או כבש בולטים מעל לדרך ציבורית, לכל מ"ר הבולט מעל הדרך הציבורית, תוספת לאגרה שנקבעה בסעיף 1.64.0
22.64	34.01	45.13	1.66.0	התקנת אמבט, אסלה, בידה, כיור, משטף וכוי, בבנין קיים, לכל התקנה
3.60	5.40	7.22	1.67.0	התקנת אינסטלציה להסקה מרכזית או למיזוג אויר בבנין קיים; האגרה בהתאם לאורך הצנרת או התעלות; המדידה כוללת תאים, מיתקנים ואביזרים, חפירה, חציבה, מילוי, הריסות, תיקונים ובניה מחדש, לכל מ"א של צינור או תעלה
1.33	1.83	2.22	1.68.0	התקנת מעלית בבנין קיים, לכל מעלית
113.44	183.02	225.38	1.69.0	(א) הוספת יציע בבנין קיים, למעט בית עסק, לכל מ"ר
2.22	3.60	4.54	1.70.0	(ב) הוספת יציע בבית עסק, לכל מ"ר
22.64	35.23	45.84	1.70.0	סגירת מרפסת, מרפסת מטבח או מרפסת גן בבנין קיים, לכל מ"ר
5.62	8.40	11.39	1.71.0	יציקה או בניה של יסודות למכונות -
26.70	31.66	36.0	1.71.0	(1) נפח היחידה עד 5 מ"ק, לכל יחידה
45.13	58.71	67.76	1.71.0	(2) נפח היחידה מעל 5 מ"ק, לכל יחידה
27.0	40.70	54.28	1.72.0	התקנת בור שופכין, בור רקב, בור חלחול, בור חמצון וכוי לכל התקנה

			1.73.0	בניית קיר גבול או גדר למגרש המשמש לצורכי מגורים, מסחר, תעשייה או מלאכה, פרט לגדר ביטחון, לכל מ"א של הקיר או הגדר
0.16	0.23	0.23	1.74.0	בניית גדר סביב שטח המשמש למטרות חקלאיות פרט לגדר בטחון, לכל מ"א של הגדר
0.05	0.05	0.16	1.75.0	בניית גדר בטחון
אגרה	מתשלום	פטורה	1.76.0	בניית קיר מגן או קיר תומך, לכל מ"א של הקיר
0.16	0.16	0.23	1.77.0	סלילת דרך או מדרכה פרטית או הרחבתן, למעט סלילה לצרכי חניה בנכס, לכל מ"ר
0.16	0.16	0.23	1.78.0	סלילה לצרכי חניה בנכס
אגרה	מתשלום	פטור	1.79.0	כריית באר, קידוחה או העמקתה או סתימתה
113.41	169.49	225.38	1.80.0	בנית גשר או גשרון, למעט כאלה המשמים כניסה לבנין, לכל מ"א שלהם
26.70	31.66	36.0	1.81.0	בניית גשר או גשרון המשמש כניסה לבנין
אגרה	מתשלום	פטורה	1.82.0	התקנת תורן, לכל התקנה
27.12	40.70	54.28	1.83.0	עבודות עפר - חפירה, חציבה, או מילוי, לכל מ"ק
0.16	0.16	0.23	1.84.0	עבודות הריסה, לכל עבודה הכלולה בהיתר
133.87	183.02	225.38	1.85.0	הנחת צנרת לאספקת מים; מדידת אורך כוללת כל סוגי התאים וכן חציבה, חפירה ומילוי -
0.16	0.23	0.23		(1) בקוטר עד 4", לכל מ"א של צינור
0.23	0.86	0.86		(2) בקוטר מ- 4" עד 10", לכל מ"א של צינור
1.23	1.71	1.71		(3) בקוטר מעל 10", לכל מ"א של צינור
			1.86.0	בניית סכר שאינו מיועד לאיגום מים דרך קבע -
0.16	0.23	0.23		(1) בנפח עד 20,000 מ"ק, לכל מ"ק של סוללה
				(2) בנפח מ- 20,000 מ"ק עד 100,000 מ"ק, לכל מ"ק של סוללה
0.16	0.16	0.16		(3) בנפח מעל 100,000 מע"ק, לכל מ"ק של סוללה
0.05	0.16	0.16		

			1.87.0	התקנת תעלת ניקוז ; מדידת האורך כוללת מעבירי מים, מגלשים וכו', וכן חציבה, חפירה ומילוי, לכל מ"א של התעלה
0.23	0.55	0.55	1.88.0	התקנת תעלת ביוב או צנרת ביוב בכל קוטר שהוא ; מדידת האורך כוללת תאי בקרה ומפלים, מכל הסוגים, וכן חציבה, חפירה ומילוי, לכל מ"א של התעלה או הצינור
0.16	0.23	0.23	1.89.0	התקנת צנרת להובלת נפט, גז וכו' ; מדידת האורך כוללת תאים ומיכלים מכל הסוגים, וכן חציבה, חפירה ומילוי - (1) בקוטר עד 4" לכל מ"א של הצינור
0.16	0.23	0.23		(2) בקוטר מ- 4" עד 10" לכל מ"א של הצינור
0.23	0.86	0.86		(3) בקוטר מעל 10", לכל מ"א של הצינור
1.23	1.67	1.67	1.90.0	התקנת צנרת עילית או מתיחת כבלים בכל קוטר שהוא ; מדידת האורך כוללת תמיכות, אביזרים וכו', לכל מ"א של צינור או כבל
0.13	0.23	0.23	1.91.0	כל עבודה הטעונה היתר שלא נקבעה לה אגרה בתוספת זו
91.30	91.30	91.30		

15.8.01 (16). עדכון סכומים בענייני מכרזים עפ"י המדד שפורסם ביום

א. כל הסכומים הנקובים בתקנות העיריות (מכרזים). התשמ"ח 1987¹ העוסקות בדבר מכרזים וקבלת הצעות, הוגדלו עם פרסום המדד החדש לפי סעיף 2(א) לתקנות, עפ"י הסעיפים המפורטים להלן:

1. בתקנה 3(3) - חוזים יהיו פטורים ממכרז אם ערכם אינו עולה על: 109,000
2. בתקנה 8(א) - ניתן להתקשר בחוזה עפ"י מכרז זוטא אם ערכו עולה על: 109,000
אולם אינו עולה על: 532,600
3. בתקנה 8(ד) (1) - מכרז זוטא ישלח לפחות לארבעה ספקים או קבלנים אם ערכו עולה על: 109,000
אולם אינו עולה על: 266,300
4. בתקנה 8(ד) (2) - מכרז זוטא ישלח לפחות לשישה ספקים או קבלנים אם ערכו עולה על: 266,300
אולם אינו עולה על: 532,600

ב. כל הסכומים הנקובים בתוספת הרביעית לצווי המועצות המקומיות (א) (ב) התשמ"ט - 1989² ובתוספת השניה לצו המועצות האזוריות, התשמ"ט - 1989³, העוסקות בדבר מכרזים וקבלת הצעות, הוגדלו עם פרסום המדד החדש לפי סעיף 2(א) לתוספות, עפ"י הסעיפים המפורטים להלן:

1. בסעיף 3(3) - חוזים יהיו פטורים ממכרז אם ערכם אינו עולה על: 53,800
2. בסעיף 8(א) - ניתן להתקשר בחוזה עפ"י מכרז זוטא אם ערכו עולה על: 53,800
אולם אינו עולה על: 268,900
3. בסעיף 8(ד) (1) - מכרז זוטא ישלח לפחות לארבעה ספקים או קבלנים אם ערכו עולה על: 53,800
אולם אינו עולה על: 134,500
4. בסעיף 8(ד) (2) - מכרז זוטא ישלח לפחות לשישה ספקים או קבלנים אם ערכו עולה על: 134,500
אולם אינו עולה על: 268,900

ג. כל הסכומים הנ"ל אינם כוללים מע"מ. נא הביאו מידע זה לידיעת חברי המועצה וכל העובדים הנוגעים בדבר.

(1) ק"ת התשמ"ח, 229
(2) ק"ת התשמ"ט, 5211
(3) ק"ת התשמ"ט, 5219

דוברות פוליטית על ידי דוברי הרשויות המקומיות (17).

לאחרונה נתבקשנו, על ידי לשכת היועץ המשפטי לממשלה, להבהיר כי תפקידו של דובר רשות מקומית, כעובד ציבור, הוא להיות דובר של הרשות כולה, ולא של פלגים או דעות פוליטיות אישיות.

אשר על כן, על דובר של רשות מקומית להימנע מלהעביר תגובה פוליטית באם הוא מתבקש לעשות כן על ידי ראש הרשות או כל גורם אחר ברשות.

(18). מתן חוות דעת לרשיונות לבתי ספר לפי חוק הפיקוח על בתי הספר תשכ"ט – 1969

1. חוק הפיקוח על בתי הספר קובע כי בקשה לרשיון לבית ספר תוגש למנכ"ל משרד החינוך, בצירוף תשריטים של מבני בית הספר ופרטים נוספים שנקבעו בתקנות. החוק קובע כי מנכ"ל משרד החינוך יחליט בבקשה תוך ארבעה חדשים. יצוין, כי הגדרת בית ספר כוללת גני ילדים, וכל מוסד חינוכי אחר.
2. סעי' 5 לחוק קובע כדלקמן: **"א. המנהל הכללי יעביר העתקים של הבקשה ושל מצורפותיה לחוות דעתן של רשות החינוך המקומית, כמשמעותה בחוק לימוד חובה תש"ט – 1949, ושל הועדה המקומית לתכנון ולבניה כמשמעותה בחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965, שבתחומן נמצא בית הספר שהבקשה מתייחסת אליו.**
ב. רשות החינוך המקומית והועדה המקומית לתכנון ולבניה יעבירו את חוות דעתן למנהל הכללי תוך חדשיים מיום קבלת ההעתקים כאמור."
3. הרשויות המקומיות והועדות המקומיות מתבקשות לנהוג לפי הוראת סעי' 5 (ב) לחוק הפיקוח על בתי ספר ולהעביר חוות דעת כאמור למנכ"ל משרד החינוך **בתוך חדשיים** מיום קבלת העתקי הבקשות לרשיון.

19). נוהל לחיוב אישי של נושאי משרה ברשות מקומית

הקדמה

... בהמשך תמצאו את הנוהל ואמות – המידה להפעלת הסמכות לחיוב אישי של נושאי משרה ברשויות המקומיות. נוהל זה הוכן במשותף ע"י המשנה ליועץ המשפטי לממשלה והיועצת המשפטית למשרד הפנים, וגובש בשיתוף פעולה עם מרכז השלטון המקומי.

הנני מביא לידיעתם קטעים ממכתבו של עו"ד אליקים רובינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה, אל יו"ר מרכז השלטון המקומי ואלי בו הוא "מבקש לציין את גישתכם החיובית ושיתוף הפעולה בגיבוש הנוהל. אנו, כמו גם משרד הפנים, בדעה כי החלטות הנוגעות לשלטון המקומי, ראוי כי ייעשו, ככל ניתן, מתוך הידברות ותיאום".

היועץ מוסיף כי: "בגיבוש הנוהל נעשה מאמץ להביא בחשבון את הקשיים והאילוצים בהם פועלים נבחרי הציבור ונושאי התפקידים השונים ברשויות המקומיות, בצד הצורך להבטיח כי אלה יפעלו במסגרת תפקידיהם כנאמני הציבור, במחויבות ובאחריות לשמירה על הוראות הדין וסדרי המינהל התקינים".

כמו כן מדגיש עו"ד רובינשטיין "הנוהל מבקש להבטיח, מחד גיסא, כי הסמכות לחיוב אישי תופעל רק לאחר הליך קפדני וממצה; ומאידך גיסא, כי בנסיבות מתאימות בהן הדבר נדרש, ולאחר מיצוי כל ההליכים שבנוהל, הסמכות אכן תופעל הלכה למעשה, ועל נושאי המשרה לדעת זאת".

תקוותנו כמו גם תקוות גורמים היעוץ המשפטי הינה שלא יהיה צורך בהפעלת הנוהל.

מבוא

סעיף 221 לפקודת העיריות (נוסח חדש) קובע הסמכות להטיל חיוב אישי על נושאי משרה או תפקיד ברשות מקומית בגין הוצאה בלתי חוקית מקופת הרשות המקומית לה היה אחראי. סעיף 223 לפקודה קובע, כי כל חבר מועצה שהשתתף בישיבה בה אושרה ההוצאה, יראה כמסכים לה כל עוד לא הוכח אחרת. הוראות דומות בנוגע למועצה מקומית ולמועצה אזורית מצויות בסעיף 189 לצו המועצות המקומיות, תשי"א – 1950, ובסעיף 84 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח – 1958.

ביסוד הסדרים אלה עומדת התפיסה, לפיה משרתי הציבור בשלטון המקומי, בין נבחרים ובין עובדים, הוענקו על פי דין סמכויות נרחבות, ולצידן גם חובות שמטרתן להבטיח שיפעלו במסגרת תפקידם כנאמני הציבור, במחויבות ובאחריות לטובת ציבור שולחיהם. הפרתה של חובה זו מחייבת נקיטת סנקציה, לרבות סנקציה אישית, כלפי המפר.

עוד לפני כעשור קבע בית המשפט העליון, כי ההוראות לענין חיוב אישי הן מבין החשובות בפקודת העיריות, (ובדומה, בצווי המועצות המקומיות והאזוריות), וראוי כי ייעשה שמוש בסמכויות אלה למען תקויים ביקורת יעילה ומועילה על הפעולות

הכספיות של הרשות המקומית, ולמען הקפדה על סדרי מינהל תקינים (בג"צ 1065/89, גולני נ' שיש, מה (1) 441; בג"צ 2937/91 טרייסטר נ' שליטא, פ"ד מז (2) 758).

אל מול תכלית הרתעתית זו, קיימת תכלית מנוגדת, והיא החשש מפני הרתעת – יתר של נבחרי ציבור ועובדי ציבור. האיזון בין שתי תכליות אלו חייב לעמוד בבסיס פרשנות הנורמות האמורות, ובבסיס שיקול הדעת שבהפעלתן. עמד על כך בית המשפט בפרשת טרייסטר בקובעו:

"השימוש בסמכות זו חייב, מצד אחד, להיעשות בזהירות, רק לאחר בירור יסודי של העובדות ובהתחשב גם בנסיבות ובאילוצים שבהם פעלו אלה שהוציאו או הירשו את ההוצאה ובשיקול שלא להרתיע מועמדים רציניים ומתאימים מלקבל על עצמם תפקיד ציבורי כפוי טובה. אך מצד שני אל לו לבעל הסמכות לנהוג יתר סלחנות בהפעלת סמכותו זו."

אף שהוראות הדין לענין הנדון אינן זהות לחלוטין בנוגע לעיריות, למועצות מקומיות ולמועצות אזוריות, הרי שלמען קיום הרמוניה תחיקתית והפעלה אחידה ושוויונית של נורמות ציבוריות אלה, מן הראוי כי סמכות זו תופעל על פי אמות – מידה אחידות.

לשם קיום הוראת המחוקק והנחיות בית משפט העליון, ומתוך התחשבות בצורך ליצור איזון ראוי בין הפגיעה בנבחר ובעובד הציבור לבין אינטרס הציבור באכיפת נורמות של מינהל תקין בשלטון המקומי, ולאחר התייעצות עם המרכז לשלטון מקומי, נקבעו אמות המידה המפורטות להלן:

נוהל ואמות מידה להפעלת הסמכות לחיוב אישי

1. בנוהל זה "הוצאה שלא כדין" – הוצאה בדרך של התקשרות או בכל דרך אחרת, שבוצעה בחריגה מהוראות הדין, לרבות חריגה מהוראות הדין המהותי, חריגה מדרישות דין שבנוהל או כל חריגה מהדין הפוגמת בתוקפה החוקי של ההוצאה.

כדוגמאות לפעולות שיחשבו כהוצאה שלא כדין ניתן למנות: הפרת הכללים הקבועים בדין לענין תנאים מוקדמים לביצוע התקשרות או פעולה אחרת בעלת השלכות כספיות, כגון התקשרות או פעולה ללא אשור המועצה, או ללא אישור השר מקום שאלה נדרשים; התקשרות או פעולה טרם אשור תקציב בלתי רגיל או מבלי שנערך מכרז, מקום שאלה נדרשים; מתן הנחה או תמיכה מבלי שהתקבלה על כך החלטה בגופים המוסמכים לכך; מתן הנחה בחריגה מתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה); מתן תמיכה לגוף שאינו עומד בקריטריונים הקבועים בנוהל למתן תמיכות; הוצאה שהיא בבחינת תעמולת בחירות אסורה; או הוצאה בענין שבו הרשות המקומית אינה מוסמכת לפעול.

2. בדו"חות השנתיים המוגשים על ידי רואי חשבון אשר ממנה משרד הפנים לביקורת חשבונותיהן של הרשויות המקומיות, יתבקשו רואי החשבון לפרט הוצאות שהוצאו על ידי הרשות או התקשרויות שהיא צד להן ואשר נעשו, למיטב הבנתם, שלא כדין. כן יפרטו רואי החשבון את זהות החתומים על מסמכי ההתקשרות או ההוצאה, והאחראים לה.

במקום בו החלטה על ביצוע התקשרות או פעולה כאמור התקבלה על ידי מועצת הרשות, יציין רואה החשבון את זהות חברי המועצה שנטלו חלק באותה החלטה.

כל רואה – חשבון יצרף לדין וחשבון כל מידע נוסף בדבר מהות ההוצאה או ההתקשרות, והנסיבות בהן הוצאו, שיש בהם לדעתו כדי להשליך על ההחלטה להפעיל את הסמכות לחיוב אישי, וכן רשאי הוא לציין עמדתו, האם ראוי בנסיבות הענין ולאור עקרונות נוהל זה, להטיל חיוב אישי של מי מהאחראים להוצאה.

3. האגף לביקורת הרשויות המקומיות במשרד הפנים ירכז את החומר שיוגש על ידי רואי החשבון, ויביא אותו לדיון בועדה שתורכב מסמנכ"ל תקצוב ופיתוח במשרד, ראש האגף לביקורת ונציג הלשכה המשפטית (להלן: הוועדה).

כמו כן ירכז האגף לביקורת הרשויות המקומיות במשרד הפנים מידע לגבי הוצאות בלתי חוקיות שהגיע למשרד הפנים מכל גורם אחר. לצורך בדיקה ראשונית של מידע מעין זה ואיסוף מידע נוסף, יוכל האגף להסתייע ברואה החשבון או בגורם אחר, כפי שימצא לנכון. במידה וימצא האגף כי בידיו מידע המצביע לכאורה על הוצאה שלא כדין – יועבר המידע לוועדה.

4. הוועדה תבדוק בדיקה ראשונית את החומר שהוגש על ידי, ותחליט מהן ההוצאות או ההתקשרויות שאכן בוצעו, לכאורה, שלא כדין.

מצאה הוועדה שיש צורך בבדיקה או במידע נוספים לצורך המשך הטיפול תטיל על האגף לביקורת או על רואה החשבון לבצע את ההשלמות הנדרשות.

נמצא כי הייתה לכאורה הוצאה לא חוקית, יתבקשו הרשות המקומית ונושאי המשרה או התפקיד הנוגעים בדבר, להעביר התייחסותם, בתוך 30 ימים, באשר לחוקיות ההוצאה ולנסיבות ביצועה. במקביל, תתבקש התייחסות גם של הממונה על המחוז הרלבנטי.

5. עם קבלת ההתייחסות, או עם חלוף המועד האמור, תבחן הוועדה פעם נוספת את ההוצאות הנדונות בהתייחס בין השאר לתגובות ולהתייחסויות שהתקבלו, ותגבש המלצותיה בתוך 30 ימים לגבי כל מקרה בו יש לדעתה הצדקה להפעיל את הסמכות להטלת חיוב אישי.

6. מצאה הוועדה שיש לכאורה הצדקה להפעלת הסמכות, תאפשר הוועדה למי שצפוי, לפי המלצתה, להיות מחויב בחיוב אישי להשמיע את טענותיו בפניה, אם בכתב ואם בעל פה, לפי בקשתו, וזאת בתוך מועד 30 הימים שנקצב כאמור לגיבוש המלצתה. המליצה הוועדה להטיל חיוב אישי, תתייחס בהמלצתה גם לסכום החיוב שראוי לדעתה להטיל.

7. הוועדה תגיש המלצותיה למנכ"ל המשרד, בצירוף כל החומר ששימש יסוד להמלצותיה.

8. המנכ"ל יבחן את המלצות הוועדה ואת החומר שיוצג בפניו, ויעביר את ההמלצות והחומר, בצירוף המלצתו הוא, לשר הפנים.
9. שר הפנים יחליט, בהקדם האפשרי, על יסוד ההמלצות והחומר שהוצג בפניו, האם להפעיל את סמכותו לחיוב אישי; החליט השר לקבוע חיוב אישי, יקבע גם את סכום החיוב שיוטל.
10. המלצות הוועדה והמנכ"ל, והחלטת השר ישקפו את כלל נסיבות הענין, לרבות השיקולים הבאים:
- א. רמת המודעות לכך שמדובר בהוצאה בלתי חוקית (ביודעין/תוך עצימת עיניים/ ברשלנות).
- ב. היקף החריגה מהוראות הדין בהן לקתה ההוצאה הבלתי חוקית, משכה ותדירותה.
- ג. היקפה הכספי של ההוצאה הבלתי חוקית.
- ד. קיומה של נורמה ברורה ממנה חרגה ההוצאה או ההתקשרות.
11. ככלל, לא יוטל חיוב אישי אלא על מי שהיה אחראי על ההוצאה הבלתי חוקית, כגון מי שהיה חתום על מסמכי ההתקשרות או ההוצאה הבלתי חוקיים, או מקום בו החלטה על ביצוע התקשרות או פעולה כאמור התקבלה על ידי מועצת הרשות – על חברי המועצה שנטלו חלק באותה החלטה.
- לא יוטל חיוב על מי שהיה אחראי כאמור להוצאה, אם יוכיח להנחת דעתו של השר, כי לא ידע, ולא יכול היה לדעת, כי מדובר בהוצאה בלתי חוקית, כגון הסתמכות על חוות דעת מפורשת של היועץ המשפטי של הרשות או של גזבר הרשות, אשר אישרה מראש את תקינות הפעולה.
12. בקביעת סכום החיוב האישי, ניתן להתחשב, בין היתר, גם בנסיבותיו האישיות של האדם עליו מוטל החיוב, ובאפשרות לחלק את סכום חיוב בגין אותה פעולה בין מספר אנשים.
13. בהתחשב בהימנעות של משרד הפנים מלהפעיל את הסמכות לחיוב אישי עד כה, הוצאה שלא כדין שבוצעה קודם למועד נוהל זה תהווה עילה לחיוב אישי במקרים חריגים בלבד.

ב ב ר כ ה

מרדכי מרדכי
המנהל הכללי